

спеціальні економічні зони), поощряти створення виробничих потужностей на території нашої країни так, щоб іноземні інвестиції виконували свою основну задачу – сприяти зміцненню української економіки.

Література

1. Апура Сангі Інвестиції корисні і шкідливі [Електронний ресурс] // Ведомости. – 17.06.2017. – Режим доступу: <https://www.vedomosti.ru/opinion/articles/2017/06/19/694894-investitsii-poleznie-vrednie>
2. Горностаева Л. А. Безпечна економічна політика залучення іноземних інвестицій [Електронний ресурс] / Л. А. Горностаева // Соціально-економічні явища і процеси. – 2012. – № 1. – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/bezopasnaya-ekonomicheskaya-politika-privlecheniya-inostrannyh-investitsiy>

ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА РЕФОРМУВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА НА ЗАСАДАХ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

В. М. ЗІНЧЕНКО, ст. викл. кафедри економіки підприємства та підприємництва

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, м. Київ

Житлово-комунальне господарство є важливим і найбільш недоінвестованим інфраструктурним сектором української економіки. Одним з найперспективніших інвестиційних джерел реформування ЖКГ є використання інституту публічно-приватного партнерства (ППП).

Стимулюючим фактором для розвитку публічно-приватного партнерства на регіональному рівні є нестача фінансових ресурсів. Банківські позики мають багато підводних каменів. Їхньою альтернативою могли б стати інфраструктурні облігації. Досить цікавим є досвід Франції, де фізичні особи можуть відкривати в будь-яких комерційних банках неоподатковані і забезпечені державною гарантією спеціальні ощадні рахунки до 15 тис. євро. Прибуток індексують залежно від рівня інфляції і тримісячної Європейської міжбанківської ставки пропозиції (Euribor).

Партнери зацікавлені в успішному здійсненні проектів в цілому. Крім того, проекти публічно-приватного партнерства стимулюють залучення іноземних інвестицій в реальний сектор економіки, а також сприяють виходу на світові ринки капіталів.

Світовим науковим співтовариством розроблено інструментарій, за допомогою якого спеціальні проектні компанії, створені для здійснення проектів PPP, мають можливість залучати для здійснення великих інвестиційних програм кошти різних фінансово-кредитних інститутів шляхом складних схем фінансування, страхування, перехресних гарантій та

перерозподілу ризиків. У числі таких інструментів найбільш важливе місце займає проектне фінансування, яке є найбільш гнучкою, раціональною та перспективною системою довгострокового фінансування великих проектів ППП.

Характерною особливістю проектного фінансування є залучення як внутрішніх, так і зовнішніх джерел фінансового забезпечення інвестиційних проектів. Внутрішнє фінансування забезпечується з коштів підприємства, яке планує здійснити той чи інший інвестиційний проект - за рахунок надходжень від операційної діяльності або продажу надлишкових активів. Як правило, для прийняття рішення щодо виділення коштів на внутрішнє проектне фінансування треба скласти техніко-економічне обґрунтування і бізнес-план відповідного інвестиційного проекту. У більш широкому сенсі внутрішнє проектне фінансування може припускати і цільове використання активів, що належать підприємству, а також майнових внесків у статутні капітали стовідсотково дочірніх фірм, що створюються для виконання певного інвестиційного проекту.

У зовнішньому проектному фінансуванні розрізняють позикову, пайову і змішану форми фінансування. Особливим різновидом зовнішнього проектного фінансування може бути і бюджетне фінансування у вигляді проектних субсидій, державних гарантій і цільових інвестиційних податкових пільг. Головними формами позикового проектного фінансування виступають:

- інвестиційний банківський кредит, включаючи спеціалізовану інвестиційну кредитну лінію;
- цільові облігаційні позики;
- лізинг обладнання, придбання якого передбачено в бізнес-плані проекту;
- придбання необхідних для проекту активів з оплатою їх в розстрочку (комерційний проектний кредит).

Кредитування або боргове фінансування має забезпечуватися заставою нерухомого та рухомого майна за рахунок кредитів банків і боргових зобов'язань юридичних і фізичних осіб, у тому числі державних або корпоративних цінних паперів, що визначається кредитним договором та умовами кредитування. Ймовірність отримати необхідні кошти за банківським кредитом вище, тому що процес фінансового закриття в цьому випадку починається задовго до підписання договору про ППП.

Своєрідними інститутами фінансового моделювання проектів ППП в Україні згідно з досвідом східноєвропейських країн мають стати центри або мережі енергоефективності. Інформаційні послуги з проблем енергозбереження для домогосподарств або юридичних осіб набувають усе більшого попиту, потребують поєднання державного стратегування, приватнопідприємницької гнучкості та особистої зацікавленості споживачів. Стартовими майданчиками таких центрів можуть бути вищі навчальні заклади. Розробка альтернативних моделей енергозберігаючих технологій

або тарифів може стати як інформаційним продуктом, так і прикладом створення конкурентного середовища в системі ЖКГ. Буде здійснено поетапний перехід величини тарифів до рівня економічно обґрунтованих витрат. Саме цей болючий крок вимушує більш конкретно оцінити іноземний досвід і спрогнозувати перспективи подальшого партнерства влади, приватного бізнесу і населення.

За розрахунками експертів ЄС, попит домогосподарств на енергоспоживання нееластичний, тобто споживачі не можуть різко зменшити споживання енергії, оскільки потреба у ній пов'язана із підтримкою життєдіяльності (приготування їжі, підігрів води, опалення тощо). Підвищення ціни на 1% знижує споживання на 0,1-0,2%. Але домогосподарства можуть інвестувати в енергоефективність свого житла та істотно зменшити витрати у середньо- і довгостроковій перспективі. Водночас покращення технічних параметрів будівель і споруд супроводжується зростаючим використанням потужної побутової техніки. Тому виникає новий виток проблеми ефективного використання енергії.

Таким чином, стимулювання розвитку публічно-приватного партнерства в сфері ЖКГ є одним з важливих інституційних кроків реального реформування української економіки та європейського вектора її подальшого розвитку.

ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК НАПРЯМ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОТОКІВ

Г. І. РИБАК, ст. викл. кафедри економічної теорії та міжнародної економіки
Я. С. НЕМАШКАЛО, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Метою кожної країни і суспільства є високий рівень якості життя населення. За умов загострення світової кризи та підвищення конкуренції на міжнародній арені її досягнення потребує економічного розвитку та постійного залучення інвестицій. Не достатні капіталовкладення призводять до економічного спаду і низької якості життя населення.

Якість життя населення є багатогранною категорією і охоплює усі сфери життєдіяльності людства. Досить часто дану категорію порівнюють з рівнем життя, що зазвичай вимірюється певними стандартами, такими як реальний (тобто скоригований з урахуванням інфляції) дохід на людину і рівень бідності. Також використовуються інші показники, такі як тривалість життя, якість медичного обслуговування, нерівність зростання доходів, освітні стандарти та доступ до певних послуг та товарів (наприклад, кількість холодильників на 1000 осіб, наявність водогону чи доступ до інтернету та інше). Це можливості людей, у будь-якому місці або часі задовольнити свої